

Język polski, klasa 4, rok szkolny 2025/2026

Przedmiotowy System Oceniania (PSO) z języka polskiego jest zgodny z podstawą programową oraz obowiązującym w szkole Ocenianiem Wewnątrzszkolnym zawartym w Statucie.

I. Ogólne zasady oceniania uczniów:

1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności oraz jego poziomu w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania, opracowanych zgodnie z nią.

2. Nauczyciel:

- informuje ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- udziela uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywuje ucznia do dalszych postępów w nauce;
- dostarcza rodzicom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.

3. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

4. Szkoła udostępnia uczniowi i rodzicowi sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia w następującej formie:

- oryginały – na lekcjach (do wglądu ucznia) oraz podczas zebrań i konsultacji (do wglądu rodzica lub prawnego opiekuna),
- kopie – w formie papierowej lub elektronicznej na prośbę ucznia lub rodzica.

Kopie prac pisemnych uczniów zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej nie mogą być udostępniane osobom trzecim.

5. Uczniowie otrzymują prace pisemne do wglądu i poprawy w czasie zajęć dydaktycznych.

6. Na wniosek ucznia lub jego rodziców (prawnych opiekunów) nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę pisemnie lub ustnie.

II. Formy i sposoby oceniania wiedzy i umiejętności uczniów:

1. Ocenie podlegają (waga oceny częściowej):

- 1) prace pisemne – sprawdziany, dyktanda, wypracowania klasowe (waga 5),
- 2) kartkówki, znajomość lektury (waga 3 lub 4),
- 3) projekt, zadania, praca własna (waga 3),
- 4) odpowiedź ustna (waga 3)
- 5) praca na lekcji: ćwiczenia praktyczne, praca w grupach (waga 2),
- 6) inne, np. opanowanie techniki czytania, recytacja (waga 1-5);
- 7) konkursy:
 - udział w konkursach (waga 1, ocena częściowa – bardzo dobry),
 - osiągnięcie sukcesu w konkursie (waga 3 – 5, ocena częściowa – celujący)

2. Za udział w konkursie uczeń otrzymuje ocenę i/lub punkty zgodnie z PSOZ.

3. Uczeń może być nagradzany za pracę na lekcji plusami. Może je otrzymać za odpowiedź ustną na zajęciach. Po otrzymaniu odpowiedniej ilości plusów są one zamieniane na oceny:
8 plusów – ocena celująca, 5 plusów – ocena bardzo dobra, 4 plusy – ocena dobra, 3 plusy – ocena dostateczna.

4. Przygotowanie do lekcji oznacza, że:

- a) uczeń ma potrzebne materiały dydaktyczne, tj. podręcznik, zeszyt ćwiczeń, zeszyt przedmiotowy, (ewentualnie) lekturę.
- b) jest przygotowany do odpowiedzi ustnej z aktualnie realizowanego materiału, w tym do recytacji

utworu literackiego.

5. Uczeń ma obowiązek zgłosić nieprzygotowanie przed lekcją. W półroczu może zgłosić dwa razy nieprzygotowanie i otrzymuje do dziennika wpis „np” w zakładce „Uwagi”.
6. Za brak przygotowania do zajęć, po wyczerpaniu limitu, czyli otrzymaniu dwóch wpisów „np”, otrzymuje punkty ujemne zgodnie z Punktowym Systemem Oceniania Zachowania.
7. W przypadku nieobecności ucznia na pracy pisemnej nauczyciel stosuje zapis symbolem „nb”.
8. Praca niesamodzielna, skopiowana z internetu lub z innych źródeł (w tym we fragmentach), zwracana jest do poprawy. Nauczyciel zgodnie z Punktowym Systemem Oceniania Zachowania, za przedstawienie przez ucznia do oceny pracy innej osoby jako własnej, przyznaje mu punkty ujemne.

Każdy nauczyciel może indywidualnie dostosować wagę ocen ze względu na specyfikę przedmiotu, jakim jest język polski.

Przy ocenianiu prac pisemnych stosuje się następujący sposób zamiany punktów na oceny:

- 100% - celujący;
- co najmniej 90% - bardzo dobry;
- co najmniej 75 % - dobry;
- co najmniej 50% - dostateczny;
- co najmniej 30% - dopuszczający;
- poniżej 30% - niedostateczny.

III. Kryteria wystawiania oceny po I półroczu i na koniec roku szkolnego.

Ocena półroczna i roczna jest wystawiana na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych wg poniższej skali. Zasady poprawy oceny ustala nauczyciel.

Średnia ważona ocen cząstkowych	Ocena półroczna lub roczna
0 – 1,99	niedostateczny
2,00 – 2,49	dopuszczający
2,50 – 2,69	dopuszczający z możliwością poprawy oceny na dostateczny
2,70 – 3,49	dostateczny
3,50 – 3,69	dostateczny z możliwością poprawy oceny na dobry
3,70 – 4,49	dobry
4,50 – 4,69	dobry z możliwością poprawy oceny na bardzo dobry
co najmniej 4,70	bardzo dobry
Celujący: a) co najmniej 5,50; b) co najmniej 5,30 i uzyskanie znaczących osiągnięć w konkursach zewnętrznych lub zawodach sportowych reprezentując szkołę; c) co najmniej 4,70 i uzyskanie tytułu laureata lub finalisty w Wojewódzkim Konkursie Przedmiotowym;	

Ostateczną decyzję w sprawie wystawienia oceny podejmuje nauczyciel.

IV. Zasady uzupełniania braków i poprawiania ocen:

1. W przypadku nieobecności ucznia podczas sprawdzianu lub kartkówki uczeń może napisać pracę na zajęciach lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
2. W Szkole umożliwia się uczniom poprawianie ocen niezadowolających. Poprawiona ocena otrzymuje tę samą wagę, a ocena otrzymana przy pierwszym podejściu (ocena, które uległa poprawie) zostaje zapisana w nawiasie i dziennik nie wlicza jej wtedy do średniej.

V. Wymagania na poszczególne oceny dla klasy 4

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który

- nie spełnia wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą;
- ma nieuzupełniony zeszyt przedmiotowy lub nie prowadzi zeszytu;
- nie nosi książek ani zeszytu ćwiczeń, nie pracuje;

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- prowadzi zeszyt przedmiotowy;
- jest przygotowany do lekcji, ma książkę i zeszyt ćwiczeń;
- zna lektury fragmentarycznie i potrafi krótko opowiedzieć przeczytane fragmenty;
- ma opanowaną technikę czytania w stopniu zadowalającym;
- samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela opowiada treść tekstu
- krótko opisuje wygląd osoby lub przedmiotu;
- przy pomocy nauczyciela układa plan wydarzeń w formie zdań oznajmujących; poprawnie zapisuje dialog;
- zna części mowy;
- zna alfabet, układa wyrazy w kolejności alfabetycznej;
- dzieli wyrazy na głoski, litery, sylaby;
- zna rodzaje zdań ze względu na cel wypowiedzi;
- rozróżnia podmiot i orzeczenie;
- poprawnie zapisuje wyrazy poznane na lekcjach, zna podstawowe zasady ortograficzne;

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna lektury i samodzielnie wypowiada się na ich temat;
- ma opanowaną technikę czytania;
- rozróżnia postacie zmyślone od rzeczywistych, fantastyczne od realistycznych;
- samodzielnie odtwarza treść tekstu po cichym przeczytaniu;
- odróżnia baśń od innych utworów;
- wskazuje przy pomocy nauczyciela podstawowe środki stylistyczne;
- krótko opisuje wygląd osoby lub przedmiotu, bohatera literackiego;
- potrafi ułożyć plan wydarzeń w formie zdań oznajmujących;
- próbuje napisać opowiadanie, list
- zna części mowy i rozpoznaje je;
- rozpoznaje formy gramatyczne części mowy;
- wyróżnia w wyrazie głoski i litery;
- zna alfabet, układa wyrazy w kolejności alfabetycznej
- zna rodzaje zdań ze względu na cel wypowiedzi;
- zna wypowiedzenie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte;
- na podstawie liczby orzeczeń rozpoznaje zdanie pojedyncze i złożone,
- zna podstawowe zasady ortograficzne;

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma opanowaną technikę czytania z uwzględnieniem znaków przestankowych;
- wyodrębnia przy pomocy nauczyciela elementy świata przedstawionego
- potrafi ocenić postępowanie bohatera literackiego;
- wskazuje w baśniach kontrast dobra i zła, prawdy i kłamstwa;
- rozumie morał wynikający z utworu baśniowego;
- redaguje krótkie opowiadanie twórcze oparte na własnych doświadczeniach lub losach bohaterów;
- opisuje wygląd osoby lub przedmiotu, bohatera literackiego;
- redaguje i zapisuje krótką rozmowę związaną z codzienną sytuacją;
- zna formę listu prywatnego i podejmuje próby pisania listów do najbliższych;
- poprawnie dzieli zdanie na grupę podmiotu i orzeczenia;
- poprawnie tworzy wypowiedzenia złożone;
- zna podstawowe części zdania: podmiot, orzeczenie;
- poprawnie odmienia części mowy;
- poprawnie stosuje zasady ortograficzne;

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- samodzielnie wyodrębnia i nazywa elementy świata przedstawionego
- poprawnie podaje gatunkowe cechy baśni i potrafi odróżnić baśń od innych utworów literackich;
- samodzielnie rozpoznaje i nazywa środki artystyczne;
- odróżnia pojęcia narratora i osoby mówiącej w wierszu;
- w wypowiedzi posługuje się terminami: zwrotka, refren, rym;
- samodzielnie i w miarę poprawnie redaguje formy wypowiedzi: opowiadanie, list, opis;
- opowie o przeżyciach bohaterów;
- podejmuje samodzielne próby wprowadzenia dialogu do opowiadania;
- rozpoznaje wyraz określany i określający w związku wyrazowym;
- umie poprawnie zbudować zdanie z podanych związków wyrazowych;
- całkowicie poprawnie odmienia i stosuje w wypowiedziach przykłady czasowników, rzeczowników i przymiotników;
- stosuje poprawnie zasady ortograficzne;

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- rozszerza czytelnictwo o lektury nadobowiązkowe (ponad lektury wskazane przez nauczyciela);
- ogląda filmy i widowiska dla dzieci i młodzieży, potrafi o nich opowiedzieć kolegom i zachęcić do samodzielnego poszerzania wiadomości;
- całkowicie poprawnie wypowiada się w formach wypowiedzi: opowiadanie, baśń, opis z elementami charakterystyki, opis przedmiotu, list;
- biegle odróżnia i nazywa poznane części mowy i rodzaje zdań;
- samodzielnie rozpoznaje i nazywa środki artystyczne, budowę wiersza;
- określa rodzaje narracji, odróżnia pojęcia narratora i osoby mówiącej w wierszu;
- samodzielnie wyodrębnia i nazywa elementy świata przedstawionego
- poprawnie podaje gatunkowe cechy baśni i potrafi odróżnić baśń od innych utworów literackich;
- wprowadza dialog do opowiadania;
- stosuje poprawnie zasady ortograficzne;

osoby odpowiedzialne:
nauczyciele języka polskiego